

[Ellemann-Jensen]

der foreligger rent faktisk et forslag til folketingsbeslutning om den sag, hvori vi ganske nøje har beskrevet en løsning af de praktiske problemer, der måtte opstå. Og det forslag har sågar været til behandling her i folketinget for et par samlinger siden, så hele den debat har vi haft.

Men det er da klart, at ministeren gerne vil tale om noget andet, for det, jeg spurgte om, var nemlig: hvilke regler er det, der skal gælde, når man i dyrtidsfonden skal anbringe de midler, som vi er nogle der har fået tvangsanbragt dér? Det kan da være meget rart og positivt og rundt at tale om samfundshensyn – det er jo plusord at tale om samfundshensyn – men det er et begreb, der, når vi begynder at kradsede lidt i det, viser sig at have et forskelligt indhold, alt efter hvilket samfundssyn vi har. Jeg er sikker på, at arbejdsministeren og jeg i nogle situationer vil se forskelligt på, hvad samfundshensyn egentlig er. Derfor ligger der heller ikke noget som helst sted i lovgivningen om dyrtidsfonden noget om, at man skal varetage samfundshensyn, når man skal anbringe midlerne.

Jeg vil bede ministeren forklare mig, hvor det skulle stå i loven, hvis det virkelig forholder sig, som han siger. Nej, det, man skal varetage, er sparernes interesser, og i den forbindelse vil jeg igen fastslå, at hvis man går ud og køber et stykke papir dyrere, end man ellers kunne have købt det, så varetager man ikke mine interesser som sparer, og så vil jeg bede ministeren sørge for, at jeg hurtigst muligt kan få mine penge væk fra det foretagende, hvor man i misforstået interesse for samfundshensyn ikke varetager mine interesser på betryggende vis.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

Forslag til lov om opfyldelse af grundlovens § 75.

[Af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 170. Fremsat 30/3 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Ved dette forslag fra glistrupianerne er der tale om en genfremsættelse i næsten uændret skikkelse af et forslag, som fremskridtspartiet har fremsat 3 gange tidligere, og som folketinget har behandlet så sent som i folketings-samlingen 1980-81. Ved den lejlighed blev forslaget mødt med massiv modstand, ikke blot fra regeringen og socialdemokratiet, men fra samtlige øvrige partier i folketinget.

Bortset fra nogle kosmetiske ændringer i lovteksten er forskellen fra de tidligere forslag blot en udvidelse af de i forvejen overdimensionerede bemærkninger til forslaget. Der er her tilføjet yderligere 6 sider journal-læsning for folk, der er interesserede i at forstå den bag ved fremskridtspartiet liggende sindstilstand.

Jeg kan minde om, at forslaget i korte træk går ud på at afvikle det nuværende arbejdsløshedsforsikringssystem og i sin videre konsekvens hele det eksisterende arbejdsmarkedssystem. I stedet overlades det til kommunerne og socialministeren at forvalte et system, hvorefter ledige og andre med akutte pengeproblemer én gang i døgnet mønstrer på kommunale fremmødesteder – det kan være op til 500.000–600.000 mennesker om dagen – og modtager dagens almisse mod enten at blive tvangsudskrevet til arbejde, som i væsentligt omfang nu udføres af offentligt ansatte på normale løn- og ansættelsesvilkår, eller blive udlejet til private virksomheder på bedste trællebørsmanér. Jeg ved, hr. Glistrup ikke bryder sig meget om udtrykket slavemarked, så jeg bruger den mere neutrale betegnelse trællebørsmanér.

Arbejdsformidlingsvirksomhed i øvrigt overlades til det private initiativ. De stakkels mennesker, som efter dette systems indførelse ikke kan skaffe sig tilstrækkeligt til dagen og vejen, får adgang til social bistand, for så

[Arbejdsministeren]

vidt der er tale om uforskyldt nød, et princip, som man for længst har forladt inden for den moderne sociale lovgivning. Det menneske- og samfundssyn, der her lægges frem, er så skræmmende, at forslaget, som jeg også sagde det, sidste gang vi behandlede det her i tinget, simpelt hen ikke egner sig til debat.

Jeg skal selvfølgelig ikke frakende forslaget, at det, om end resultatet er blevet næsten absurd, er et udtryk for tankegangen om at anvende understøttelsesmilliarderne mere aktivt til at få udført arbejde, men jeg vil gerne anbefale forslagsstillerne i stedet at interessere sig for regeringens forslag på disse områder, som måske ikke er helt så ambitiøse, men som til gengæld vil være betydelig mere smagelige at få gennemført.

Jeg må derfor på basis af disse bemærkninger sige, at regeringen ikke ønsker at indgå i nogen form for forhandling om dette lovforslag.

Hans Jørgen Jensen (S):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Kaj Poulsen, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg sige nogle bemærkninger på socialdemokratiets vegne.

Når man læser indholdet af dette forslag, forstår man, hvis man ikke vidste bedre, at alle andre politiske partier end lige netop fremskridtspartiet er uansvarlige og fantasiløse – for ikke at tale om det, der er værre.

Det må naturligvis glæde en socialdemokrat, at forslagsstillerne har skrevet i bemærkningerne, at det værste af alt begyndte med Hartling, men jeg forstår, at aukenisterne, som man skriver i bemærkningerne – denne nye politiske ideologi – ikke er mange femører bedre, men dog alligevel lidt.

Jeg ved næsten ikke, om man skal le eller græde, når man læser forslaget og bemærkningerne. Jeg kunne egentlig godt have tænkt mig at ironisere i hele min taletid, men lad mig rent sagligt fastslå, at de tanker, forslaget indeholder, ingen forbindelse har til realitetens verden i et velordnet og demokratisk samfund som vort.

Lad mig blot nævne, hvad fremskridtspartiet foreslår. De foreslår: 1) Arbejdsløshedskasserne i deres nuværende form skal nedlægges og i konsekvens heraf også arbejdsdirektoratet, arbejdsmarkedsnævn og landsar-

bejdsnævn. 2) Efterlønsordningen skal fjernes. 3) Invalidepension, enkepension og førtidspension er i fare, hvis forslaget gennemføres, idet man i bemærkningerne til forslaget siger, at disse pensioner er omfattet af loven.

Desuden forstår jeg, at stavnsbåndet skal genindføres i Danmark, idet man skal stille til mønstring hver dag et eller andet sted, hvorfra man så dirigeres ud til arbejdet. Hvis den arbejdsløse har opfyldt arbejdsvilkårene tilfredsstillende, som der står – og det kræver efter min opfattelse meget tilsyn fra socialforvaltningen, som lovforslaget bestemmer skal administrere loven – har vedkommende fortjent 300 kr. pr. dag. Man kunne så fristes til at spørge, hvordan situationen er, hvis der nu er én, der finder ud af, at man ikke har udført arbejdet tilfredsstillende. Er der så nogle andre måder, man kan gøre sig fortjent til at få til livets opretholdelse på, eller skal man så bare være henvist til at gå ud og tigge?

I bemærkningerne siges endvidere, at normal arbejdstid er kl. 7 om morgenen, men at kl. 4 om morgenen f. eks. i sneperioder godt kan være mere passende, og har der været dyrskue, som der står i bemærkningerne, eller en koncertfestival med Kim Larsen, som måske kræver ekstra oprydning, møder man klokken ét, og så fremdeles. Man kan i virkeligheden godt spørge, på hvilket tidspunkt man opnår at møde hinanden, når man sådan kan flytte tidspunkterne tilbage.

Jeg synes, det er et urealistisk og et uigenomtænkt forslag. Man må undskylde mig, at jeg rent faktisk har sagt så meget. Lovforslaget fortjener det ikke, og vi socialdemokrater afviser det med indignation.

Grethe Fenger Møller (KF):

Som arbejdsministeren allerede sagde, har dette lovforslag jo været behandlet i folketinget tre gange i næsten uændret skikkelse, og jeg kan for mit partis vedkommende oplyse, at vi ikke har ændret holdning til dette lovforslag fra fremskridtspartiets side.

Jeg kan måske, hvis jeg skal være i mit positive humør, prøve på at sætte mig ind i noget af tankegangen. Tankegangen har måske været, at alle mennesker, der er arbejdsløse, på en eller anden måde skal kunne tage arbejde, uanset hvilken form for arbejde det

[Grethe Fenger Møller]

er, og man har vel også tænkt lidt på det forhold, der er i dag mellem dagpengesatser og den løn, man kan oppebære på arbejdsmarkedet.

Men når det er sagt, må jeg sige, at det konservative folkeparti ikke kan acceptere den måde, hvorpå man med dette lovforslag ønsker at dirigere det enkelte menneske. Det offentlige skal afgøre, på hvilke timer af døgnet man skal arbejde, og det skal også afgøre, hvad man skal foretage sig. Jeg må ligesom den socialdemokratiske ordfører spørge, hvad det egentlig vil sige, at man tilfredsstilende har udført sit arbejde. Hvem skal afgøre det? Tænk på alle de tvivlsspørgsmål, der kan blive tale om! Og så får man altså et beløb på 300 kr.

Jeg synes også, det er forkert at ophæve arbejdsformidlingen og arbejdsløshedsforsikringen, selv om vi i øjeblikket har en politisk – og jeg ved også, at der foregår en administrativ – debat om, hvordan arbejdsformidlingen og arbejdsløshedsforsikringen virker. Virker den ikke godt nok, må man prøve på at få den til at fungere efter hensigten, og det må vel være såvel ministerens som folketingets opgave at prøve på at medvirke til dette. Men helt at ophæve den kan vi i hvert fald ikke være med til.

Vi synes, at dette lovforslag faktisk ikke løser nogen som helst problemer, og at det indebærer en tvangsmæssig styring af mennesker, som vi ikke finder er den rigtige måde at få folk i arbejde og bekæmpe arbejdsløsheden på.

Hans Jørgen Holm (V):

Jeg kan som ved tidligere behandlinger på venstres vegne ikke give tilslutning til dette forslag, og jeg skal henvise til de ord, som hr. Jens Peter Jensen sagde den 25. november 1980.

Derudover skal jeg bemærke, at man med dette forslag næppe ville kunne løse det, som fremskridtspartiet ønsker at løse. Man indfører en form for pligt til at udføre et arbejde i offentlig regie, og jeg ville egentlig gerne vide, hvordan man fra fremskridtspartiets side har forestillet sig at det skulle undgå at påføre det private erhvervsliv ublu konkurrence, en diskussion, som vi jo netop fører i relation til arbejdsministerens jobskabelsesforslag. Dette her må vist være jobskabelse, der

går langt ud over de dimensioner, som arbejdsministeren forestiller sig.

Dernæst har jeg undret mig over, hvorfor det kun skal vedrøre dem, der omtales som »han« i forslaget. Der er mig bekendt også kvinder, der er arbejdsløse, men det er åbenbart kun den mandlige del af befolkningen, der er omfattet af dette lovforslag.

Jeg skal understrege, at vi fortsat mener, at det er rigtigt at lægge vægt på forsikringsprincippet i arbejdsløshedsforsikringen, og at det er ad den vej, vi ønsker at få ændret vores arbejdsløshedsforsikringssystem. Det er ude i problemer, men vi skal se på de forudsætninger, som det blev lavet under i 1969, nemlig en situation, hvor vi havde fuld beskæftigelse. Derfor kan der være god grund til at tage de nuværende økonomiske og beskæftigelsesmæssige forhold op, og det har vi gjort i et forslag. Men det er ikke et forslag af denne karakter, og derfor skal jeg sige, at venstre ikke kan medvirke til forslaget.

Ole Henriksen (SF):

Det er da rimeligt, at hvert parti giver sit bud på, hvordan man kan løse arbejdsløsheden med nogle midler, og her er så fremskridtspartiets bud. Det er der foreløbig gjort flere ironiserende bemærkninger om herfra, og dem skal jeg ikke gentage, men der kræves egentlig dobbelt taletid, hvis man skulle gennemgå lovforslaget på en saglig måde og tilbagevise de uhyrligheder, det faktisk indeholder.

Jeg kan se, at man på bedste daglejervis skal line op om morgenen eller på andre tidspunkter af døgnet og kun ét sted i hver kommune. Jeg skønner, at der må være 60.000–70.000 ledige i Københavns kommune, og jeg ved ikke, hvor vi skal placere dem, men på Slotspladsen eller nede på Ridebanen kan de i hvert fald ikke være, men man kunne selvfølgelig line dem op i flere geledder på hele Strøget. Jeg vil i hvert fald foreslå, at man i Københavns kommune undtagelsesvis får flere mødesteder, hvis man skal sige noget sagligt om det spørgsmål.

Endelig kan jeg se, at man også vil ned sætte understøttelsen, og det forbyr selvfølgelig heller ikke, at det er med i den forbindelse.

Forslaget indeholder også ret til at drive arbejdsformidlings- og arbejdsløshedsforsik-

[Ole Henriksen]

ringsvirksomhed for private. Det synspunkt er fremskridtspartiet jo ikke ene om at stå for, men jeg kan sige på SFs vegne, at vi ikke kan medvirke til dette lovforslag – også ud fra den betragtning, at det faktisk ikke giver ét eneste job mere. Jeg kan ikke selv med min bedste vilje se, at der bliver skabt ét eneste job mere. Det, man gør, er at skubbe en lang række mennesker ud, som har job, ved at benytte den fremgangsmåde, fremskridtspartiet her foreslår.

Derfor må SF allerede nu afvise at medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

Poulsgaard (FP):

Martspakke, alt muligt, regeringen kommer med: store overskrifter, TV, alt står på tæerne! Her kommer et parti med det, der skal til for at løse arbejdsløshedsproblemet, og så har man skaldede fem minutter. Jeg er fuldstændig enig med SFs ordfører i, at vi skulle bruge mindst 1 time hver. Der trænges virkelig til noget oplysning om dette lovforslag, for I har jo ikke fattet en døjt af, hvad det er, det drejer sig om, det kan man høre på de vildledende udtalelser, der er faldet.

Hr. Hans Jørgen Jensen sagde, at det er et stavnsbånd. Hvor i himlens navn ligger der et stavnsbånd i dette lovforslag? Hvis folk ikke ønsker at tage arbejde, er de fri for at tage arbejde, så enkelt er det. Ja men så er det da stavnsbånd, hr. Hans Jørgen Jensen, at skolelæreren, slagteriarbejderen, kontordamen, eller hvem det er, møder på deres kontor eller arbejdsplads hver morgen, som vi forventer de gør, og får deres løn for den indsats. Vi siger bare her, at de, der er arbejdsløse, skal gøre en indsats, og så får de en løn for den indsats, ligesom alle andre lønmodtagere gør. Man kunne lige så godt sige, at kontordamen og slagteriarbejderen var stavnsbundne.

Jeg står her med Aktuelt, og det er da et blad, der ikke ligger hr. Hans Jørgen Jensen så helt fjernt. Den 2. april 1982 var der på side 2 en artikel af en tillidsmand, der hedder Henry Schøtt, og jeg citerer fra den artikel; han skriver:

»Derfor flygter massevis af unge i dag fra den menneskefjendske udartning af håndens arbejde, som vi i dag finder i det industrielle rutinearbejde. I stedet søger vi over i den voksende offentlige sektors kontorer, dagin-

stitutioner el. lign., fjernt fra maskinernes larm.

Andre, måske uden de døråbnende eksamenspapirer, har helt skippet samfundet, bortset fra det månedlige stempel på arbejdsformidlingen. Det er ikke en bitter tvang for alle – mange foretrækker at være »arbejdsfri« fremfor lønslave.«

All right, hvis Henry Schøtt og andre foretrækker at være arbejdsfri, er der altså andre, der skal arbejde dobbelt så meget. Jeg var i Holstebro for nylig, hvor jeg talte med en ung mand, som gik på gymnasiet. Så spurgte jeg ham: »Hvad skal du nu, når du kommer ud af gymnasiet?« »Så skal jeg være arbejdsløs«, sagde han. Så sagde jeg: »Det mener du da ikke?« »Jo, det mener jeg i ramme alvor«, sagde han, »Jeg skal spille musik, og jeg skal tegne; jeg har slet ikke tid til at arbejde; det er der så mange der gerne vil.«

Det skal de have lov til efter dette her fremskridtsforslag, men hvis de vil være arbejdsfri, skal de bare ingenting have af samfundet. Og det er da tanker, der nu også er ved at vinde indpas i socialdemokratiet. Det er bare altid Ritt, der får æren, mens vi andre gør det sure slæb. Unge, der ikke vil arbejde, får ingen hjælp, siger Ritt Bjerregaard til B.T., også den 2. april 1982. Det er vi enige med Ritt Bjerregaard i.

Formanden:

Fru Ritt Bjerregaard.

Poulsgaard (FP):

Fru Ritt Bjerregaard – undskyld, hr. formand. Det er vi enige i. Vi glæder os også over, at statsministeren nu kan begynde at se problemerne, når statsministeren siger: ja men er alt arbejde ikke meningsfyldt?

Det samfund – lad mig sige det til hr. Hans Jørgen Jensen og andre, specielt de konservative og måske også venstre – det samfund, der kan bruge 20 mia kr. i understøttelse uden at få en disse udført, det fortjener faktisk en socialdemokratisk regering, for hvad kunne vi ikke have fået udført for disse 20 mia kr.? Hvad kunne vi ikke udføre af kystsikring, skovpleje, anlæg af cykelstier, hjælp til vore ældre i hus og have? Enormt meget!

Men det allervigtigste i dette forslag er, at de unge og andre arbejdsløse bevarer kon-

[Poulsgaard]

takten til arbejdsmarkedet, sådan at de ikke bliver fuldstændig handicappede. Og én ting til: det kunne jo også godt ske, at det ville motivere nogle til selv at gøre en anstrengelse for at få arbejde. Jeg ved godt, at socialdemokraterne ikke rigtig kan lide, at man citerer deres cheføkonom Steffen Møller. Men hvad er det, han siger? Er de alle sammen reelt arbejdsløse? Er det tal ikke meget lave? Er der ikke mange, der har så travlt med at arbejde sort, at de overhovedet ikke har tid til at tage arbejde? Findes de ikke? Findes der ikke en masse, der putter sig på højskoler, idrætsskoler og andre steder, som får understøttelse, men som ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet? Det er faktisk den slags ting, dette forslag tager sigte på, og det gælder dem, som virkelig ønsker at arbejde. De kan få lov til at arbejde, men der ligger selvfølgelig ikke nogen tvang.

Det, som I gør – og »I« er specielt rettet til de to venstrepartier herinde – når I laver beskæftigelsesarbejde, er, at I laver en masse arbejde til beskæftigelseskonsulenter, erhvervsvejledere, sagsbehandlere, og hvad ved jeg, på kommunekontoret, men I nedlægger samtidig arbejdspladser i den private sektor.

Dette lovforslag tager sigte på at nedlægge denne beskæftigelsesterapi og fremme beskæftigelsen i den private sektor, som vi alle sammen skal leve af. Derfor burde folketinget tage imod dette forslag med kyshånd. Det er det eneste forslag, der kan løse arbejdsløshedsproblemet i Danmark. *(Bifald fra tilhørerspladserne).*

Formanden:

Det er ikke tilladt med tilkendegivelser fra tilhørerspladserne.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Ja, leve op til hr. Poulsgaard kan jeg nok ikke, men alligevel vil jeg gerne lige sige en lille bitte smule. CD har ikke tidligere rigtig markeret sig stærkt i denne sag, og derfor vil jeg gerne gøre det.

Der er sikkert ikke tvivl om, at der ikke findes et parti her i folketinget, der har et større ønske, end at vi kunne opfylde grundloven. Grundlovens ord om, at det bør tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for at arbejde på vilkår, der betrygger hans tilværelse, er efter vor opfattelse et

mål, som samtlige partier har prøvet på at nå. At man så har forskellige opfattelser af måden, det skal gøres på, er noget andet.

CD er kun på et enkelt punkt til dels enig med fremskridtspartiet i forslaget, nemlig § 5, første punktum, og derfor vil jeg lige starte med at omtale dette. Der tales om fri næring for arbejdsformidling. Vi har den 14. april 1982 fremsat beslutningsforslag om fri næring for arbejdsformidling, et forslag, der på ingen måde tager sigte på at lægge vanskeligheder i vejen for den offentlige arbejdsformidling, men som alene er fremsat med den begrundelse, at arbejdsformidlingerne ikke fungerer tilstrækkelig godt, og at der ude i befolkningen mangler tillid til arbejdsformidlingen, hvilket automatisk giver sig udslag i yderligere forringelse af anvisningsmulighederne. Efter vor opfattelse vil en konkurrence på dette område ikke have nogen skadelig virkning, og i øvrigt er arbejdsformidling fri næring i så mange lande, som vi sammenligner os med. Hvorfor så ikke prøve herhjemme? Det kan aldrig føre til mere arbejdsløshed, kun til det modsatte: mere beskæftigelse.

Når dette er sagt, ophører vor enighed med fremskridtspartiet. Denne uenighed vil jeg gerne belyse blot ved at trække et par enkelte ting frem fra forslaget: forslagets § 2, hvorefter de arbejdsløse skal arbejde 8 timer på de tider af døgnet, som pålægges dem af det offentlige; ingen hensyn skal tages til menneskelige problemer, som et sådant skifteholdsarbejde kan påføre. Nogle kan måske klare det, andre ikke: ingen hensyn! Her er det, jeg var lige ved at sige noget grimt, men jeg vil nøjes med at sige: trit og retning, ellers ingen penge!

Forslagsstillerne taler i bemærkningerne om nytænkning baseret på menneskehedens urgamle erfaring, at arbejde adler. Dette vil jeg ikke kalde nytænkning, for jeg tror i hvert fald ikke, at pastor Dalhoff i 1911 ved stiftelsen af Landsforeningen for Arbejdsløse havde de samme intentioner, som fremskridtspartiet her giver udtryk for. Foreningens formål var at modarbejde tiggeri og styrke de arbejdsløses vilje til at klare sig selv, samtidig med at de arbejdsløse blev påvirket i kristen ånd. Jeg må derfor skønne, at forslagsstillerne ønsker os tilbage til 1911, hvor man daglig måtte tigge eller knokle for

[Grethe Kindberg Jørgensen]

det daglige brød under mottoet: »Arbejde adler«.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne, at ingen arbejdsløse mere skal forsumpe i ledighedens psykiske og fysiske forbandelse, men få et virkelighedsholdbart livsmønster. Mon ikke forslagsstillerne er klar over de psykiske forbandelser, det er som arbejdsløse at skulle møde hver søgnedag på et ganske bestemt tidspunkt i flok et sted fastsat af kommunerne, hvor man eventuelt kan være til beskuelse osv. Hvad skulle det gavne? Så er vi vist ved at komme lidt tilbage i hoveriets dage, og så alligevel ikke, for tænk: de arbejdsløse skal have fri om lørdagen, altså en balancegang mellem fortid og nutid!

Efter CDs opfattelse er vi ude på det politiske overdrev, uden for medansvar og indflydelse i samfundet, ja, jeg vil næsten kalde det, som forslagsstillerne selv nævner, slave-markedspolitik. Jeg tror ikke, der er nogen grund til at sige mere om forslaget, for jeg tror, jeg har gjort CDs holdning helt klar: vi kan ikke støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Fru Grethe Kindberg Jørgensens bemærkning heroppe illustrerer med al ønskelig tydelighed, at vi skulle have en time eller to, for fru Grethe Kindberg Jørgensen har overhovedet ikke læst bemærkningerne, eller også har hun i hvert fald ikke forstået dem. De arbejdsløse skal søreme ikke stilles til skue. Fru Grethe Kindberg Jørgensen, hvis du f. eks. er arbejdsløs i en kommune, bliver du henvist til kystsikringsarbejde – for at tage det. Ja, så møder du på din arbejdsplads hver morgen, ligesom du møder på en anden arbejdsplads, indtil det arbejde er udført.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Der må ikke tales direkte til medlemmerne, hr. Poulsgaard. De skal omtales i tredje person.

Poulsgaard (FP):

Ja, undskyld. Og er man ude i en daginstitution og hjælper dér, møder man der som de andre ansatte. Det er kun, når man skal over i et nyt sted, og når man bliver arbejdsløs, at man møder. Man står da ikke ude på noget torv, og hvad fru Grethe Kindberg Jørgensen fik sagt her; man går selvfølgelig ind og sætter sig i en magelig stol og taler med en mand fra kommunkontoret. Vi har da ikke forestillet os, at der ikke skulle være flere mødesteder i en stor kommune. Men derfor skulle vi – hvor er arbejdsministeren nu blevet af? – vi skulle simpelt hen have en dag eller to sat af, og så skulle man læses inde, og så skulle alle folketingsmedlemmerne have lov til at læse det dér, for I ser jo kun overskriften, I læser ikke det, der står i bemærkningerne. Prøv at læse det; det er det bedste forslag, der nogen sinde er fremsat om arbejdsløshedsbekæmpelse!

(Kort bemærkning).

Mogens Voigt (FP):

Jeg lyttede også med interesse til fru Grethe Kindberg Jørgensens indlæg, og jeg opfattede det sådan, at der var kun ét eneste punkt, nemlig vedrørende arbejdsformidlingen, hvor fru Grethe Kindberg Jørgensen – og jeg må derfor gå ud fra også centrum-demokraterne – var enige med fremskridtspartiet.

Så vil jeg gerne citere fra Folketingstidende 1982-83, 2. samling, sp. 5370, der indeholder referatet af førstebehandlingen d. 15. april i år af regeringens lovforslag om en jobskabelsesordning. Dér sagde fru Mimi Stilling Jakobsen:

»Jeg kender ikke ret mange, der ikke synes, at det er bedre at gøre de passive penge, der i øjeblikket går til arbejdsløshedsunderstøttelse, til aktive penge, til lønninger. Jeg kender ikke nogen, der ikke synes, det er bedre at producere et eller andet konkret, noget, der kan sælges, noget, der kan bruges til noget...«

Jeg skal til fru Grethe Kindberg Jørgensen sige, at næste gang jeg møder fru Mimi Stilling Jakobsen, skal jeg sige, at jeg nu kender 14 centrum-demokrater, der ikke er enige med fru Mimi Stilling Jakobsen i dette spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Jeg vil undlade at kommentere hr. Poulsgaard, for jeg tror ikke, vi kan blive enige. Så vidt jeg kan forstå – og jeg har læst det, hr. Poulsgaard – tror jeg nok, der står noget

[Grethe Kindberg Jørgensen]

om, at alle arbejdsløse skal møde. Jeg vil gerne se, hvor de lænestole skulle være, de skulle sidde i.

Til hr. Mogens Voigt vil jeg lige sige, at jeg tror, der er noget, hr. Mogens Voigt har misforstået, for CD og fremskridtspartiet har vist ellers været temmelig enige på mange punkter i vores erhvervs politik. Vi har hele tiden sagt, at vi tror, vi skal støtte erhvervslivet fremfor andet, og vi er på mange punkter heller ikke uenige om arbejdsanvisning, men her er i hvert fald noget, hr. Mogens Voigt har misforstået.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg må igen gøre opmærksom på, at man omtaler medlemmerne i tredje person fra talerstolen.

Lone Dybkjær (RV):

Fremskridtspartiets forslag fortjener egentligt et modspil på samme facon og i samme tone som selve forslaget.

Jeg må med beklagelse erkende, at mit personlige talent i hvert fald ikke umiddelbart kan klare den opgave. Om hårdt arbejde kunne have bødet på det, har jeg faktisk undladt at undersøge, og jeg skal derfor nøjes med på det radikale venstres vegne at afvise lovforslaget.

Waldorff (VS):

Jeg vil heller ikke gøre fremskridtspartiet den ære at gå ind i en argumentation om dette forslag om at indrette landet til en arbejdslejr.

Jeg mener, at lovforslaget er en form for politisk svineri, som vi heldigvis ikke behøver at tage alvorligt i det samfund, vi står i i dag. Hvis vi engang skulle komme dertil, at man måtte tage det alvorligt, altså hvis vi skulle komme til et samfund, som gik i fascistisk retning, skulle vi heller ikke diskutere det; så måtte man bekæmpe det med ethvert middel, der var nødvendigt.

Glistrup (FP):

Arbejdsministeren kom – muligvis ved en fejltagelse – til at sige en venlig sætning om forslaget, og det var, at også arbejdsministeren var enig i, at man skulle søge at få en aktiv indsats, et aktivt stykke arbejde, for understøttelsesmilliarderne, således at det

både blev til glæde for den pågældende medborger, som altså nu synker dybere og dybere i arbejdsløshedens forsumpning, og til gavn for samfundet. Det er hele den grundtanke, der gennemsyrrer dette forslag, og som dette forslag er bygget op omkring. Derfor er det i hvert fald altid rart, at vi er enige i udgangspunktet, og det svarer altså fuldstændig til det citat, som hr. Mogens Voigt gav af fru Mimi Stilling Jakobsen.

Når man siger, at man ikke vil forhandle om dette forslag, er det simpelt hen, fordi man ikke har læst forslaget igennem tilstrækkelig grundigt eller, hvis man har gjort det, har læst det, som en vis herre læser Bibelen, og det er en virkelig ordret sammenligning, jeg forsøger at give her både på den ene og på den anden side.

Det er bare ulykkeligt, at vi om et så centralt samfundsproblem, som dette drejer sig om, er i den situation, at både arbejdsministeren og de andre ordførere angreb det for lige præcis det stik modsatte af det, der i virkeligheden står i forslaget. Vi vil ikke sige det samme om arbejdsministerens martspakke, altså at vi ikke vil forhandle om den; vi vil skam arbejde med den og har arbejdet i så positiv ånd, som man kan, med den, men vi er bare desværre kommet til det resultat, at vedtages arbejdsministerens martspakke, vil den faktor i samfundslivet medføre, at vi om et år har 25.000 flere arbejdsløse, end vi ellers ville have haft. Det er nettovirkningen efter vor opfattelse, og jeg ved godt, at arbejdsministeren regner anderledes, men det er måske, fordi han ikke spiller skak og derfor kun tænker på det nære. Hvis man sætter sin dronning lige op ad kongen, er det vældig flot, men hvis man ikke har sørget for at beskytte dronningen, taber man, for så slår kongen dronningen igen.

Martspakken går i korthed ud på, at man laver et eller andet, som er kortsynet, vældig fejende og flot – og i øvrigt får en mægtig reklame for det i medierne – men i det lange løb taber samfundet ved at gennemføre martspakken, hvorimod samfundet vil vinde, hvis man gennemfører det forslag, som vi her har til behandling. Det er jo ikke bare noget, vi kan underbygge med et væld af gode argumenter, men i al den tid, vi har fået martspakker, beskæftigelsesplaner, eller hvad man har kaldt det, har de foranstaltninger, som er

[Glistrup]

iværksat, hver evig eneste gang naturnødvendigt ført til en forøgelse af arbejdsløsheden.

Man er så kommet med forskellige detailindvendinger, som til en vis grad beror på, at man faktisk ikke har sat sig ind i, hvad forslaget går ud på.

Arbejdsministeren startede med at sige, at han regnede med, der var 500.000–600.000, der ville møde op hver dag. Det er selvfølgelig muligt, at der kommer så mange, hvis man fortsætter den arbejdsløshedspolitik, som regeringen har drevet nu i de sidste syv år, men vi skal bestemt ikke være kede af det, hvis der skulle komme 500.000–600.000, for det vil sige, at der så gives 500.000–600.000 en meningsfyldt tilværelse og der gives samfundet en større produktion, så det er noget, som vi bare skal være glade for, hvis altså den arbejdsløshed skabes på grund af en dårlig politik i øvrigt. Det var selvfølgelig rarere, hvis man førte en fuld beskæftigelsespolitik, men det er jo fuldstændig forkert, når f.eks. hr. Ole Henriksen brugte en del tid på at sige, at alle disse mennesker skal møde et enkelt sted inden for kommunen; tværtimod vil der være et væld af mødesteder rundt omkring i de enkelte kommuner på et væld af tidspunkter af døgnet, og derfor var fru Grethe Kindberg Jørgensens indvendinger på CDs vegne også helt forfejlede, når hun troede, at man skulle møde lige præcis på et bestemt tidspunkt. Man kan vælge frit imellem måske de 7–8 kommuner, der ligger i éns nærhed, hvor der måske er 20 forskellige mødetider, så man altså kan vælge, om man vil møde på arbejde på 140 forskellige tidspunkter eller noget i den stil. Det er bare nogle eksempler på, hvordan man fra både SFs og CDs side kommer ud i fejltagelser.

Så kan arbejdsministeren selvfølgelig godt forsøge at ødelægge debatten med at bruge den sprogbrug, som han brugte, nemlig at de modtager deres almisse og udbydes på trællebørsmanér. Der er ikke spor forskel på de penge, de får her, og når arbejdsministeren får sin løn som minister, og måske er det sådan, at vederlaget på de 300 kr. vil svare bedre til arbejdsindsatsen, hvad det størrelsesmæssige angår, end den check, som arbejdsministeren hæver hver måned. Det er et vederlag for et udført arbejde, intet andet, og der er ikke noget som helst med at udbyde på trællebørsmanér; det har f.eks. ikke nær

den trællebørs karakter, som den arbejdsformidling, man har gennemført med socialdemokratiets stemmer, fører til. Det er snarere trællebørsmanér, når arbejdsformidlingen siger til den arbejdsløse: du skal gå hen i Søren Knudsen A/S, og gør du det ikke, mister du din understøttelse de næste fem uger. Her er det således, at ingen kan tvinges til at gå noget bestemt sted hen, og kommer man ved en fejl et sted hen, man ikke bryder sig om, har det allerhøjest en virkning for den dag, det drejer sig om, og ikke et sekund længere. Så det er netop arbejdsformidlingens trællebørs, vi afskaffer med dette forslag.

I øvrigt er det interessant at høre, hvordan arbejdsministeren roser arbejdsformidlingen. Hvis han var kommet længere i festskriftet til Thomas Nielsen end til at læse sit eget bidrag i begyndelsen af bogen, ville han have set, at Thomas Nielsen senere hen fremhæver, at den arbejdsformidling var noget, som man måtte sluge fra arbejderbevægelsens side som modydelse for, at man fik en arbejdsløshedsunderstøttelse på 80–90 pct. ved forhandlingerne. Altså lige præcis det stik modsatte af den forherligelse, som arbejdsministeren nu kommer med.

Så siger arbejdsministeren, at det menneske- og samfundssyn, der ligger i forslaget, er skræmmende for ham. Ja, det tror jeg; arbejdsministeren er socialist, han vil dirigere med menneskene, han vil have, at staten skal have en gevaldig indflydelse, at det er staten, der bestemmer. Her er der frit valg for det enkelte menneske hver evig eneste dag. Man kan helt lade være med at gå hen til noget, man kan i stedet for vælge mellem måske 140 forskellige tilbud, som ligger inden for en radius på 4, 5, 8, 10 km fra, hvor man bor, med vidt forskellige interessante, perspektivrige arbejder. Man kan træffe sin afgørelse frit dag for dag, og man er ikke bundet længere end for en enkelt dag med det valg, som man har truffet.

Det er altså frihedsmenneskesynet, hensynet til den enkelte, ikke dette, at det skal ind i nogle kadrer i en eksklusiv tvangsfagforeningsbevægelse eller noget som helst andet. Den enkelte skal virkelig have lov til frit at vælge og frit at bestemme; det er det, der ligger i det. Det er altså et menneske- og samfundssyn, som arbejdsministeren hævder er skræmmende for ham og hans.

[Glistrup]

Hr. Hans Jørgen Jensen og fru Grethe Fenger Møller tog hinanden smukt i hånden og sagde faktisk det samme i deres ordførertaler. De var også forskrækkede over friheden. På ægte George Orwell-manér kaldte hr. Hans Jørgen Jensen det, der er frihed, for stavnsbånd, medens fru Grethe Fenger Møller kaldte det for at dirigere med det enkelte menneske, hvor forslaget er udtryk for lige præcis det stik modsatte. Deres meningsfælle fra VS, hr. Waldorff, kaldte det for at være noget i retning af arbejdslejr, men det er jo præcis det stik modsatte.

Så kommer Dansk Funktionærforbunds formand og laver vrøvl over, at der er nogle mennesker, der virkelig skal møde kl. 1 eller kl. 4, når det er snevej, eller når der skal ryddes op el.lign. Ja men samfundet er altså så ondt, at der er nogle, der skal arbejde på de tidspunkter, hvor andre kan holde fri, for at samfundet skal kunne fungere. Vi må bare affinde os med, at der også er nogle, som må være på arbejde kl. 4, når vi skal have samfundet til at fungere.

Hr. Hans Jørgen Jensen fandt, at det var svært og krævede en stor administration at finde ud af, om et stykke arbejde er tilfredsstillende udført. Det er præcis det samme som i alle andre arbejdsfunktioner: selvfølgelig skal man kun have løn, hvis man har arbejdet tilfredsstillende. Det er jo ikke normalt nogen svær opgave, sådan som den danske befolkning er, for det er de færreste, der hører til i arbejdssabotørernes kreds el.lign., og det kun er dér, det kriterium overhovedet kommer frem. For de 99,99 pct. af den danske befolkning fungerer det klart og enkelt uden nogen som helst besværigheder.

Hr. Hans Jørgen Jensen spurgte, hvor folk skal få penge, hvis de er ved at dø af sult og ikke har kunnet komme ind i den lette, enkle og tillukkende orden, der er her i forslaget. I forslagets § 6 står der, at der under alle omstændigheder findes et socialt sikringsnet, en social bistandsordning.

Således kan jeg gå det igennem led for led og konstatere, at man hele vejen igennem har ladet være med virkelig at sætte sig ind i, hvad det drejer sig om. Man overser, at vi siger, der skal være mindst ét mødested i hver kommune, hvori selvfølgelig ligger, at der glimrende kan være og normalt vil være flere. Man overser hele vejen igennem, hvad det går ud på, og derfor kan man med fru

Grethe Kindberg Jørgensens ord sige, at CD er helt klart imod forslaget. Ja, det er CD og de andre partier, fordi man dutter os en mening på, som vi absolut ikke har, og så kan man let fremstille det sådan, at den mening skulle være vanvittig. Det er en samlet karakteristik af de ordførertaler, vi har hørt.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Der er noget sært tiltrækkende over den ubekymrethed, der præger både hr. Poulsgaards og hr. Glistrups indlæg her i dag, en ubekymrethed, som bedst kan forstås, hvis man tænker på manden, der blev spurgt, hvordan man placerer fem elefanter i en folkevogn, og sagde: det er ikke noget problem; det er to på forsædet og tre på bagsædet. Det er stort set det, hr. Poulsgaard og hr. Glistrup siger om en løsning af arbejdsløshedsproblemet. Løsningen går simpelt hen ud på, at man tager 500.000, 600.000, 700.000 mennesker på ugunstige vejrligsdage om vinteren, liner dem op i lange rækker, lader forskellige private arbejdskøbere gå op til betaling, der ligger langt under de overenskomstsmæssige satser, og erhverve sig den arbejdskraft, de ønsker, og derefter skal kommunerne beskæftige resten. Med hvad, hr. Glistrup? – hr. Glistrup skal nok få ordet.

Så vil jeg sige noget til hr. Poulsgaard, som måske ikke er så optaget af de storkøbenhavnske problemer, men som vistnok er valgt i Vendsyssel. Hvis man nu tænker på formandens område, Pandrup kommune, og tænker på, at Pandrup kommune skal skaffe 2.000 arbejdspladser om dagen, hvor skal de så få dem fra? Skal det være ved, at man genåbner tørvemoserne, udstyrer hver enkelt med en teske og fastsætter en eller anden norm for, hvor meget der skal være gravet, inden de obligatoriske 300 kr. udløses ved aftenens slutning?

Jeg mener i virkeligheden, at hr. Poulsgaards indlæg var betydelig mere relevant end hr. Glistrups indlæg. Hr. Glistrup stod her og talte, som om dette her kunne lade sig gøre. Hr. Poulsgaard talte, som dette forslag virkelig skal forstås, nemlig som et forsøg på en bevidst malkning af det kreatur, der hedder den lille fjendtlige nedvurdering af arbejdsløse mennesker i dette land. Hvad blev der ikke sagt af insinuationer om arbejdsløse, der ikke ville arbejde, i hr. Poulsgaards ind-

[Arbejdsministeren]

læg. Læs det igennem en gang til og se så, hvordan der linje for linje er tale om insinuation efter insinuation om, at de mennesker, der er arbejdsløse, i virkeligheden ikke vil arbejde!

Socialdemokratiet har en helt, helt anden opfattelse, regeringen har en helt, helt anden opfattelse, og folketingets øvrige partier har en helt, helt anden opfattelse. Vi mener, det rigtige er at sætte folk i gang med normalt, ordentligt arbejde på normale ansættelses- og lønvikår. Det klares ikke gennem dette forslag, som jeg tror andre end fremskridtspartiet har svært ved at tage helt alvorligt.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg må også gøre arbejdsministeren opmærksom på forretningsordenens § 26.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det, der altså er resultatet i praksis, i det virkelige liv, af det, som arbejdsministeren kalder socialdemokratiets menneskesyn, er, at vi får 10.000, 20.000, 30.000 flere arbejdsløse for hver evig eneste år, der går. Selv kalder jeg ikke Danmarks Statistik til sandhedsvidne, men det ved jeg i hvert tilfælde ministeren gør, og den viser, at vi har stigende arbejdsløshed i dette land. Det er vort menneskesyn, at når vi har det, skal vi skaffe de pågældende mennesker en meningsfuld tilværelse ved, at de kan komme ud at arbejde, og det er det, dette forslag går ud på. Så kan ministeren nok så mange gange tale om en folkevogn, men når problemet er, at man skal have folk på arbejde, og de rammer, man har i folkevognen er for små, så må man gøre rammerne større, og det er det, dette forslag gør, sådan at man kan få plads til disse fem elefanter og ikke skal slå dem ihjel.

Når ministeren spørger, hvor de skal arbejde henne, vil jeg bare bede ministeren om nu at bruge weekenden til noget fornuftigt: i stedet for at læse sine egne forslag skal han bare læse s. 10-12 i dette forslag. Der vil han se, at der bl. a. med seks socialdemokratiske folketingsmedlemmer som kilde angives et væld af forskellige felter, altså at der virkelig er områder, hvor man kan komme i gang med at arbejde. Der er jo ikke tale om, at alle 500.000, 600.000, eller hvor mange vi nu

taler om, skal stille op på én lang linje. Der skal komme syv det ene sted, 11 det andet sted, 14 det tredje sted og måske til en strandrensning i maj måned 80 eller 90, hvis det er specielt på de kanter deroppe i Nordjylland, som man var inde på. Men når grundloven siger, at vi skal skaffe arbejde til alle, så skal vi tage det højtideligt, så skal vi skaffe arbejde til alle, og så skal vi ikke tage disse gustne forbehold, som ministeren tager, og som altså har ført ud i, at der i hans ministertid er kommet vel rundt regnet tre gange så mange arbejdsløse, som der var i dette land, dengang hr. Svend Auken blev udnævnt til minister. Det er noget, som vi må tage hensyn til: vi må tage bestik af, hvordan udviklingen har været.

Derfor er det sørgeligt, at ministeren af rent partitaktiske grunde – og andet kan jeg ikke opfatte det som – går imod forslaget. Det, der er tale om at få gennemført, er jo bare det, som statsministeren har sagt så mange gange, men som hans arbejdsminister ikke har evnet at sætte på tryk. Så kommer der andre og hjælper ham og siger: her opfylder vi, hvad statsministeren har sagt så mange gange, og så er det brødrid fra arbejdsministerens side, når han vender sig imod forslaget.

Poulsgaard (FP):

Jo, hr. minister, jeg er bekymret, jeg er meget bekymret. Jeg har tre børn, og jeg ville faktisk gerne have, at de skulle vokse op i en velfærdsstat, som jeg har fået lov til at vokse op i. Men jeg kan se, at det ikke går mere med den linje, der er lagt, og derfor fremsætter vi dette forslag til at hjælpe væk fra den linje. Det er ikke et forslag om at angribe de arbejdsløse, men må vi andre også være her? Jeg spørger bare: må vi være her, eller må vi ikke være her? For vi skulle skydes, fik vi at høre af hr. Waldorff. Det er til at forstå, sådan noget. Men når en ung mand fortæller mig, at han ønsker at blive arbejdsløs, skal jeg så ikke have lov til at citere den unge mand? Når socialforskningsinstituttet kan oplyse os om, at ca. en fjerdedel af de arbejdsløse faktisk er godt tilfreds med, at de er arbejdsløse, må jeg så ikke sige det? Jeg må altså ikke, hvis det er arbejdsministeren, der skal bestemme.

[Poulsgaard]

Når der er så mange arbejdsløse i Pandrup kommune, er det jo, fordi den regering, arbejdsministeren er medlem af, har ført en forkert politik, fordi de undervisningsministre, vi har haft, og alle mulige andre har sagt, som de har, til de unge. Derfor får vi det, som Henrik Schøtt skriver i Aktuelt: vi får en ungdom, der siger: vi vil ikke have noget med fabrikker at gøre, det er noget svineri, det er nedslidende osv., røg, skidt og møj, vi vil væk fra det dér.

Vi skal have vendt den udvikling, så det igen bliver attraktivt at arbejde på produktionspladserne. Derfor roste jeg statsministeren for hans udtalelse om, at alt arbejde er meningsfyldt. Dette her har to formål: at hjælpe de arbejdsløse og at vænne folk til igen at gøre en samfundsnyttig indsats. Folk skal vænnes til, at man ikke bare kan gå hen og hæve penge. Dét er jeg enig med formanden for socialdemokratiets folketingsgruppe, fru Ritt Bjerregaard, der siger, at de ingen penge får, hvis ikke de vil lave noget. Vi er da glade ved, at de har lært en lille smule. Næste år kommer vi med forslaget igen; så kan vi vel begynde at snakke om det.

Men jeg kan da godt forstå, at der er den afvisning herinde – og nu appellerer jeg altså til, at socialdemokraterne og SF, når de begynder at skrive om forslaget i de forskellige fagblade, citerer det i dets helhed og ikke plukker uddrag ud af det – for vi har da haft et forfærdeligt bøv! med fremskridtspartiets tillidsfolk ude over landet for at få forslaget vedtaget i de kompetente forsamlinger. Det har vi brugt megen tid på: alle stejler, fordi det er et fuldstændigt brud med arbejdsformidlingen og hele det system, vi har, og nytænkning tager tid; det tog også tid for Grundtvig. Jeg vil næsten sammenligne hr. Glistrup og Grundtvig her. Da Grundtvig sad inde i folketinget, blev han også haglet igennem hver evige gang, han kom med nytænkning, men siden kunne eftertiden se, at det var rigtigt. Dette her er noget, som arbejdsministeren bliver nødt til at gennemføre på et eller andet tidspunkt og gerne i morgen.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Kun en sidste bemærkning. Jeg forstår, at det faktisk er fremskridtspartiets opfattelse, at det er en god idé at gennemføre dette be-

synderlige forslag, dette misbrug af en rigtig tankegang, som vi er enige om, nemlig at udnytte passive milliarder aktivt, hvorimod det at skaffe lære- og praktikpladser til de unge er en dårlig idé! At skaffe ordinære uddannelsespladser er helt tåbeligt, at give langtidsledige mulighed for at komme i arbejde igen er helt forfejlet, osv.!

Så vil jeg sige, at det vel også er et krise-tegn, at man i 200-årsdagen for Grundtvigs fødsel skal opleve, at hr. Poulsgaard føler sig som hr. Grundtvigs sande arvtager.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Det er 200-året for Grundtvigs fødsel. Jeg har fået en bog, der hedder Frederik, og jeg vil anbefale arbejdsministeren at læse den. Jeg kan da godt forstå, at det var svært at forstå Grundtvig på hans tid, for da var det en uoplyst befolkning, der ikke kunne forstå den modstand, de nye tanker vakte, men jeg kan ikke forstå, at vi i dag, hvor vi har 10 års skolegang og meget mere, ikke kan se, at det ikke går. Arbejdsministeren har gjort alt for at bekæmpe arbejdsløsheden, men den stiger, og den stiger, og den stiger. Så må vi altså prøve på at finde nye veje, og de nye veje har hr. Glistrup anvist, ligesom Grundtvig anviste nye veje. Derfor synes jeg, at parallellen er fremragende, og vedstår den meget gerne. Jeg kan lide Grundtvig, og jeg kan også lide hr. Glistrup.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af: